

De la innovació social a la transformació sociopolítica

La innovació social es pot definir com les noves idees, models i serveis que poden satisfer les necessitats de benestar social en una nova relació entre els agents socials i la cultura col·laborativa. La sostenibilitat mediambiental, la pobresa, l'atur o l'exclusió social necessiten noves respostes i intervencions creatives que proporcionin nous mètodes, noves tecnologies i noves formes de relació col·laborativa que permetin una cooperació entre sectors públics i privats.

La innovació social es basa en criteris socials, ètics i de benestar. Concretament, la innovació social es focalitza en les àrees on la bretxa entre necessitats i subministrament de serveis és més important, tenint en compte la insatisfacció ciutadana. A diferència de la innovació tecnològica o empresarial, que persegueix un objectiu econòmic, **la innovació social té com a fi la millora del benestar, de les condicions de vida, del nivell cultural, de la igualtat, de la inclusió social o de la sostenibilitat d'un territori o d'una població.** Per això, la innovació social està sempre condicionada pel context on es desenvoluparà la intervenció. La innovació social s'ha d'entendre com una variabilitat d'iniciatives i respostes que admeten diverses configuracions,

és a dir, es poden desenvolupar des d'un punt de vista macro o micro, estructural o local i poden ser generades per un objectiu empresarial o solidari. **L'espectre comprès per la innovació social és ampli i inclou mesures concretes com l'empresa social, la banca ètica, la codecisió o la tecnologia amb fins socials.**

Malgrat que la innovació social és un dels grans temes de debat tant a nivell d'organitzacions supranacionals com a nivell acadèmic, s'ha constatat un gran desconeixement per part de les elits polítiques i econòmiques catalanes i espanyoles. I no obstant això, la innovació social a l'Estat s'ha incrementat com a resultat de la crisi econòmica del 2008, que va aconseguir reactivar l'economia social i solidària liderada per persones joves emprenedores.

En l'àmbit de la innovació social, **els estudis de Frank Moualert sobre els nous models territorials de desenvolupament, privilegien les necessitats humanes i fomenten el rol de la societat civil i dels actors públics.** El seu model d' "*Àrea Integral de Desenvolupament*" ofereix una visió multidimensional d'economia dinàmica i de governança comunitària i incorpora aspectes com l'economia social, el sector cultural o la producció artesanal. En aquesta visió, la innovació social es concep alhora, com un resultat de la satisfacció de les necessitats i alhora com un procés que pretén apoderar els grups de població exclosos. Aquesta forma d'innovació social promou la creativitat social, especialment d'organitzacions petites i mitjanes amb capacitat de posar en comú recursos econòmics i socials per generar una activitat econòmica i

social. Per saber més sobre la teoria d'innovació social de Moulaert podeu consultar la publicació "[Social Innovation as a Trigger for Transformations](#)".

Un dels elements importants de les "*Àrees Integrals de Desenvolupament*", proposades per Moulaert, és el terme ***bottom-linked***. **Aquesta aproximació posa en relleu no només la centralitat de les iniciatives socials sobre necessitats específiques, sinó també el suport de les institucions per fer possible aquestes iniciatives.** La presència de *bottom-linked* no només inclou un suport econòmic als projectes sinó també un treball conjunt i la possibilitat de desenvolupar una normativa que afavoreixi els projectes compartits.

El paradigma d'innovació social desenvolupat per Moulaert subratlla la importància d'una economia social i basada en el sector públic. Els agents involucrats en aquest model d'innovació social estan cridats igualment a tenir un rol més rellevant en les polítiques regionals i fins i tot estatal per afrontar grans reptes com el canvi climàtic, les energies renovables, la mobilitat sostenible o la salut alimentària. En tots aquests sectors estratègics i de vital importància en un futur immediat, la col·laboració ciutadana a nivell local, regional i nacional tindrà cada vegada més importància.

Text basat en el *discussion paper* de Xavier M. Celorrio sobre la conferència de Frank Moulaert i Marisol García dins del projecte "[Combatre les desigualtats: El gran repte global](#)" que posa el focus en la innovació social i urbana com a fórmula per aconseguir societats més igualitàries.

Foto: Morgan Jones per Unsplash.